

Controleprotocol RUD LN

Het Algemeen bestuur van de RUD Limburg Noord,

gelet op artikel 213 van de Gemeentewet;
gelet op artikel 217 van de Provinciewet;
gelet op artikel 59 van de Wet op gemeenschappelijke regelingen;
gelet op artikel 2 van de Controleverordening RUD LN;

besluit vast te stellen:

Het controleprotocol RUD LN

1. Inleiding

Vanaf het verslagjaar 2023 gaan de regels voor de verantwoording en controle van de rechtmatigheid wijzigingen. Waar in het verleden de externe accountant een oordeel gaf over de financiële rechtmatigheid, spreekt het Dagelijks Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN) zich nu expliciet uit over de rechtmatigheid middels de rechtmatigheidsverantwoording.

Het Dagelijks Bestuur geeft middels de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening inzicht over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen binnen de RUD LN. De accountant krijgt primair de taak om te toetsen of de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole en de accountantscontrole (getrouwheid) van de jaarrekening dient het Algemeen Bestuur een aantal zaken nader te regelen, hetgeen op hoofdlijnen plaatsvindt in dit controleprotocol.

In artikel 2 van de controleverordening staat dat, de accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het Algemeen Bestuur te benoemen accountant. Object van controle is de jaarrekening en daarmee tevens het financieel beheer over het betreffende begrotingsjaar zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van de RUD LN. Met dit controleprotocol stelt het Algemeen Bestuur de richtlijnen vast die van toepassing zijn voor het controlejaar 2023 en de daaropvolgende jaren.

Ingeval van relevante interne en/of externe ontwikkelingen zal het protocol worden bijgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Het controleprotocol geldt in beginsel voor onbepaalde tijd.

1.1. Doelstelling

Het Algemeen Bestuur bevestigt middels vaststelling van dit controleprotocol:

- De te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole;
- De rapportagegrens ten behoeve van het opnemen en toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden door het Dagelijks Bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag;
- De te hanteren verantwoordingsgrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur.

Het Algemeen Bestuur kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimeisen.

1.2. Wettelijk kader

Artikel 59 van de Wet op gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat de artikelen 190 tot en met 219 van de Provinciewet overeenkomstig van toepassing zijn. Artikel 217 schrijft voor dat het Algemeen Bestuur een of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.
Met dit controleprotocol is invulling gegeven aan het te hanteren normenkader.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 1, lid 2 van de Controleverordening RUD LN is de controle van de door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant gericht op het afgeven van een oordeel over:

- het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen en de rechtmatigheidsverantwoording;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet c.q. artikel 190 Provinciewet;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW en artikel 217, lid 6 PW, Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de kadernota en adviezen van het platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

3. Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

3.1 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

In de volgende tabel zijn de, percentages voor de berekening van de te hanteren goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze percentages komen overeen met het wettelijk minimum.

Strekking controleverklaring

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeuren d	Beperking	Oordeel- onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤ 1%	>1% - <3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van de lasten)	≤ 3%	>3% - <10%	≥ 10%	-

De genoemde percentages worden steeds genomen van de totaal begrote programmalasten, na laatste begrotingswijziging.

3.2 Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend.

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie stelt het Algemeen Bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid boven 1% van de totale lasten (na laatste begrotingswijziging) rapporteert, die hij in het kader van de uitvoering van de accountantscontrole signaleert. Hiermee is het percentage gelijk aan de goedkeuringstolerantie.

3.3 Specifieke uitkeringen

Via een aparte bijlage bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over specifieke uitkeringen, voor zover voor de RUD LN van toepassing. In het kader van Single Information Single Audit (SiSa) zijn door het Ministerie van BZK rapporteringstoleranties voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij deze specifieke uitkeringen.

Omvang specifieke uitkering	Rapporteringstolerantie
< € 125.000	€ 12.500
> € 125.000 < € 1 miljoen	10% van de specifieke regeling
> € 1 miljoen	€ 125.000

Dit houdt in dat de accountant alle geconstateerde tekortkomingen en onzekerheden zal rapporteren die afzonderlijk op regelingsniveau de voorgeschreven rapporteringstolerantie overtreffen. Dit in aanvulling op de eerder door het Algemeen Bestuur vastgestelde rapporteringstoleranties.

4. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Onder rechtmatigheid wordt verstaan dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving".

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. het begrotingscriterium: financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's en het juiste begrotingsjaar;
2. het voorwaarden criterium: besteding en inning van gelden door de RUD LN zijn aan bepaalde voorwaarden gebonden, die vastliggen in wet- en regelgeving;
3. het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O): de toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving.

Hiervoor legt het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af in de jaarrekening die onderdeel uitmaakt van de jaarrekeningcontrole. De verantwoording wordt opgesteld conform de model rechtmatigheidsverantwoording van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (zie bijlage 2). De verantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening en wordt vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. De accountant zal de verantwoording op getrouwheid controleren.

4.1 Voorwaarden criterium

Besteding en inning van gelden door de RUD LN zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving en jurisprudentie. Uitgangspunt is dat de rechtmatigheidstoets beperkt is tot beheershandelingen die een financieel effect hebben op de transacties.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling respectievelijk verordening zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid (zie bijlage 1).

4.2 Begrotingscriterium

De controle op de begrotingsrechtmatigheid omvat meerdere aspecten en kan uit verschillende invalshoeken worden benaderd:

1. Verantwoording op het juiste begrotingsonderdeel

De verantwoording op het juiste begrotingsonderdeel dient primair te worden gewaarborgd door interne procedures. De controle geschiedt op programmaniveau.

2. Juiste begrotingsjaar

Verantwoording dient plaats te vinden op basis van het voorgeschreven stelsel van baten en lasten. Afwijkingen van dit stelsel die leiden tot verschuivingen tussen begrotingsjaren worden toegelicht in de jaarrekening. De controle van de juiste verwerking van de begrotingscijfers in de jaarrekening en de controle op het gebruik van de juiste begrotingspost geven de waarborgen dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft.

3. Toereikendheid van het begrotingsbedrag

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het Algemeen Bestuur. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur.

De invulling van het begrotingscriterium dient zich te beperken tot onderwerpen die van materieel belang zijn.

In voorkomende gevallen zijn onderstaande begrotingsafwijkingen als onrechtmatig te bestempelen, maar hoeven niet te worden meegewogen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling.
- Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die na het verantwoordingsjaar als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of toezichthouder blijkt. Het gaat hier in de praktijk veelal om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen.
- Kostenoverschrijdingen op investeringen, waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvingslasten en financieringslasten in navolgende jaren, zijn alleen in het jaar van ontstaan als onrechtmatig aan te merken.
- De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

4.3 Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Voor bestaande procedures moet worden getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk gebruik zijn opgenomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures reeds adequate maatregelen zijn getrokken ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording.

5. Rapportage door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant, zoals hierna in het kort weergegeven, als volgt:

5.1 Interim controles

In het najaar wordt door de accountant een interim controle uitgevoerd.

Over de uitkomsten van de tussentijdse controle wordt, indien bijzonderheden zijn geconstateerd, een verslag uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden ook aan het bestuur gerapporteerd,

5.2 Verslag van bevindingen

In overeenstemming met de Gemeentewet, de Provinciewet en de Controleverordening RUD LN wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw financieel beheer waarborgt.

Voorafgaand hieraan legt de accountant het verslag voor aan het Dagelijks Bestuur en krijgt het Dagelijks Bestuur de gelegenheid om op het verslag te reageren.

5.3 Uitgangspunten voor de rapportage

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in paragraaf 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de RUD LN gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

5.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Deze uitkomst betreft het onderzoek naar de getrouwheid van de jaarrekening. De controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

6. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording Dagelijks Bestuur RUD LN

Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt de onderstaande verantwoordings- en rapportagegrens.

7.1 Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door het Algemeen Bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de RUD LN inclusief de dotaties aan de reserves. Het uitgangspunt is om de verantwoordingsgrens gelijk te houden aan de goedkeuringstolerantie voor de accountantscontrole, i.c. 1% van de totale lasten van de RUD LN, inclusief de dotaties aan de reserves.

De rechtmatigheidsverantwoording die opgenomen zal worden in de jaarrekening is in overeenstemming met de modelverantwoording opgenomen in de notitie rechtmatigheidsverantwoording van de commissie BBV. (zie bijlage 2).

7.2 Rapportagegrens

Het Dagelijks Bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens (1% van de totale lasten van de begroting na laatste begrotingswijziging) overschrijdt. Dit als toelichting op hetgeen is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

8. Hardheidsclausule

Het normenkader is met alle zorgvuldigheid opgesteld, echter is het moeilijk te garanderen dat dit normenkader voorziet in alle situaties en dat ook limitatief is. Dit betekent dat in die gevallen waarin interne wet- en regelgeving, zoals die is opgenomen in het normenkader niet voorziet dan wel (interpretatie)ruimte laat, het Dagelijks Bestuur gemandateerd is om beslissingen te nemen. Besluiten van het Dagelijks Bestuur in deze worden ter kennisname aan het Algemeen Bestuur gebracht.

Citeertitel

Dit protocol wordt aangehaald als 'Controleprotocol RUD LN'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 21 december 2023.

De voorzitter,

De secretaris,

T.J.C.M. (Tim) Snijckers

K.G.M.C. (Karel) Joosten

Bijlage 1: Normenkader in het kader van de rechtmatigheid

In deze bijlage is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de RUD LN relevante algemene wet- en regelgeving.

Indien nodig zal de RUD LN ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. Al deze regelingen zullen in het kader van de rechtmatigheid worden getoetst voor zover deze een externe werking hebben. Met de in dit normenkader gepresenteerde inventarisatie wordt een minimumkader geboden voor de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole.

Externe regelingen:

- Grondwet;
- Burgerlijk Wetboek;
- Algemene Wet Bestuursrecht;
- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Gemeentewet;
- Provinciewet;
- Archiefwet;
- Wet openbaarheid overheid (Woo);
- Wet BIBOB;
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (Bbv);
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- SISA-protocol;
- Wet op de omzetbelasting;
- Wet op de loonbelasting;
- Wet financiering decentrale overheden;
- Sociale verzekeringswetten;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (wnra);
- Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- Fiscale wetgeving;
- Arbeidsomstandighedenwet;
- Cao-WSGO;
- Pensioenwetgeving;
- Wet milieubeheer;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Wet bodembescherming (wbb);
- Wet geluidhinder;
- Besluit bodemkwaliteit;
- Asbestverwijderingsbesluit;
- Algemene Verordening Gegevensbescherming;

Interne regelingen en kaders:

- Gemeenschappelijke Regeling RUD LN;
- Financiële verordening RUD LN;
- Treasurystatuut RUD LN;
- Controleverordening RUD LN;
- Regeling budgethouderschap RUD LN;
- Begroting;
- Mandaatbesluit;
- Arbeidsvoorwaardenregeling GR RUD LN;
- Reglement van orde van DB en AB;
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid GR RUD LN;
- Inkoopvoorwaarden RUD LN

Bijlage 2: Model rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur RUD LN

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur van de RUD Limburg Noord aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 21 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € .

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

-
-

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het Dagelijks Bestuur beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.